

Bruksela, dnia 10 stycznia 2007 r.

Komisja proponuje zintegrowany pakiet działań w obszarze energii i zmian klimatu na rzecz redukcji poziomu emisji w XXI wieku

Komisja Europejska ogłasza dziś obszerny pakiet działań służących ustanowieniu nowej polityki energetycznej dla Europy koncentrującej się wokół kwestii zapobiegania zmianom klimatu oraz zwiększania bezpieczeństwa dostaw energii i konkurencyjności w tej dziedzinie. Wspomniany pakiet działań przewiduje realizację szeregu ambitnych zamierzeń dotyczących emisji gazów cieplarnianych oraz energii odnawialnej i ukierunkowanych na stworzenie prawdziwego rynku wewnętrznego energii, jak również wzmocnienie skutecznych uregulowań. Komisja uważa, że osiągnięcie międzynarodowego porozumienia ramowego na okres po roku 2012 powinno przyczynić się do redukcji emisji w krajach rozwiniętych o 30% do 2020 r. Podkreślając swoje zaangażowanie w tym obszarze, Komisja proponuje, aby Unia Europejska zobowiązała się do redukcji emisji gazów o co najmniej 20% do roku 2020, w szczególności poprzez działania w ramach polityki energetycznej.

Przewodniczący Komisji José Manuel Barroso powiedział: „Jest to punkt zwrotny dla Unii Europejskiej. Polityka energetyczna była kluczowym obszarem polityki od początku powstania projektu europejskiego. Teraz musi się ona ponownie stać kwestią priorytetową. Wszystkie państwa członkowskie UE stoją w obliczu wyzwań związanych ze zmianami klimatu, rosnącym uzależnieniem od dostaw energii i jej wyższymi cenami. Aby zagwarantować pewne, bezpieczne i konkurencyjne dostawy energii, potrzebujemy wspólnych rozwiązań na szczeblu europejskim. Przedłożone dziś przez Komisję propozycje stanowią dowód naszej przewodniej roli i naszego zaangażowania na rzecz perspektywnego kształtowania nowej polityki energetycznej dla Europy będącej odpowiedzią na wyzwania związane ze zmianami klimatu. Musimy podjąć działania teraz, aby kształtować świat w przyszłości”.

Komisarz ds. polityki energetycznej Andris Piebalgs stwierdził: „Jeśli dziś podejmiemy właściwe decyzje, to Europa może wywołać na świecie nową rewolucję przemysłową, jaką będzie rozwijanie gospodarki opartej na technologiach niskoemisyjnych. Od realizacji naszych ambicji dotyczących tworzenia sprawnego rynku wewnętrznego, promowania czystych i wydajnych rodzajów energii oraz dokonywania właściwych wyborów w obszarze badań i rozwoju zależy to, czy będziemy liderami w tym zakresie czy też pozostaniemy daleko w tyle”.

Zdaniem komisarza ds. środowiska naturalnego Stavrosa Dimasa „zmiany klimatu stanowią jedno z największych zagrożeń dla naszej planety. Przeciwdziałanie zmianom klimatu jest bezwzględną koniecznością. Udało nam się dziś uzgodnić szereg ambitnych, ale jednocześnie realistycznych celów, których realizacja wesprze nasze globalne wysiłki na rzecz zapobiegania zmianom klimatu i ich najbardziej dramatycznym skutkom. Zwracam się do pozostałych krajów rozwiniętych, aby poszły naszym śladem, dostosowały się do naszego poziomu redukcji emisji oraz pomogły w osiągnięciu międzynarodowego porozumienia w sprawie globalnej redukcji emisji”.

Europa stoi w obliczu prawdziwych wyzwań. Z ponad 50%-owym prawdopodobieństwem można przypuszczać, że w bieżącym stuleciu temperatura na świecie wzrośnie o ponad 5°C. W świetle prognoz obecne polityki w zakresie energii i transportu zamiast zmniejszać poziom emisji w UE doprowadziłyby do jego zwiększenia o około 5% do roku 2030. Jeśli nie zmienią się bieżące tendencje i programy polityczne, uzależnienie UE od importu energii wzrośnie w 2030 r. z obecnego poziomu 50% do 65% całkowitego zużycia energii w UE. Ponadto nadal nie zakończono procesu formowania rynku wewnętrznego, w związku z czym obywatele UE, jak i gospodarka unijna, nie mogą w pełni czerpać z korzyści płynących z liberalizacji sektora energetycznego.

Działania zaproponowane dziś przez Komisję stanowią pakiet rozwiązań odnoszących się do tych wyzwań i opierają się na trzech zasadniczych filarach:

1. Prawdziwy rynek wewnętrzny energii

Celem jest zaoferowanie użytkownikom energii w UE, zarówno obywatelom, jak i przedsiębiorstwom, rzeczywistego wyboru, a także pobudzenie znaczących inwestycji w obszarze energii. Jednolity rynek przyczyni się nie tylko do większej konkurencyjności, lecz też do zrównoważonego rozwoju i zapewnienia bezpieczeństwa.

Badanie w sektorze konkurencji oraz komunikat w sprawie rynku wewnętrznego potwierdzają, iż niezbędne są dalsze działania na rzecz realizacji tych celów poprzez wyraźniejsze oddzielenie wytwarzania energii od jej dystrybucji. Konieczne jest również wzmocnienie niezależnej kontroli regulacyjnej, przy uwzględnieniu rynku europejskiego, jak również krajowych środków podejmowanych w celu osiągnięcia zamierzenia Unii Europejskiej dotyczącego minimalnych poziomów połączeń wzajemnych wynoszących 10%, poprzez zidentyfikowanie głównych przeszkód oraz powołanie koordynatorów.

2. Przyspieszenie procesu przechodzenia na rodzaje energii oparte na technologiach niskoemisyjnych

Komisja zakłada utrzymanie przez UE pozycji światowego lidera w dziedzinie energii odnawialnej, wytyczając wiążący cel, zgodnie z którym do 2020 roku 20% całkowitego zużycia różnych rodzajów energii pochodziłoby ze źródeł odnawialnych. Oznaczać to będzie konieczność ogromnego wzrostu we wszystkich trzech sektorach energii odnawialnej, tj. w sektorze elektryczności, biopaliw oraz ogrzewania i chłodzenia. Temu zamierzeniu związanemu z odnawialnymi źródłami energii towarzyszyć będzie realizacja celu minimalnego na poziomie 10% dotyczącego biopaliw. Oprócz tego w 2007 r. pakiet środków legislacyjnych w obszarze energii odnawialnej obejmie również szczególne działania mające ułatwić penetrację rynku w odniesieniu do biopaliw oraz ogrzewania i chłodzenia.

Istotne znaczenie dla obniżenia kosztów czystej energii oraz zapewnienia gospodarce UE roli lidera w gwałtownie powiększającym się sektorze technologii niskoemisyjnych będą miały również badania. Aby umożliwić realizację tych zamierzeń, Komisja zaproponuje europejski strategiczny plan w dziedzinie technologii energetycznych. W ciągu następnych siedmiu lat Unia Europejska zwiększy także o co najmniej 50% swoje wydatki na badania w dziedzinie energii.

Obecnie energia jądrowa stanowi 14% zużycia energii w UE i 30% energii elektrycznej. W swoich propozycjach Komisja podkreśla, że decyzja o korzystaniu bądź rezygnacji z energii jądrowej jest suwerenną sprawą każdego państwa członkowskiego. Komisja zaleca, aby w krajach UE, w których poziom wykorzystania energii jądrowej zmniejsza się, wprowadzać w zastępstwie korzystanie z innych źródeł energii niskoemisyjnej, w przeciwnym razie realizacja celu dotyczącego redukcji emisji gazów cieplarnianych stanie się jeszcze większym wyzwaniem.

3. Wydajność energetyczna

Komisja podtrzymuje swój cel dotyczący zaoszczędzenia 20% całkowitego zużycia energii pierwotnej do roku 2020. Jeśli to się powiedzie, to do 2020 r. UE zużywałaby średnio 13% mniej energii niż obecnie, zaoszczędzając każdego roku 100 mld EUR i około 780 ton CO₂.

Komisja proponuje użytkowanie na większą skalę pojazdów o niższym zużyciu paliwa; wprowadzenie bardziej rygorystycznych standardów i lepszych informacji i oznaczeń na urządzeniach; zwiększenie wydajności energetycznej budynków w UE oraz poprawę wydajności wytwarzania, przesyłu oraz dystrybucji ciepła i energii elektrycznej. Komisja proponuje również nowe porozumienie międzynarodowe w sprawie wydajności energetycznej.

Propozycje oparte na wymienionych trzech filarach wymagać będą prowadzenia spójnej i wiarygodnej polityki zewnętrznej.

Wspólne stanowisko UE w międzynarodowej polityce energetycznej

Unia Europejska nie jest w stanie sama osiągnąć swoich celów dotyczących energii i zmian klimatu. Musi ona współpracować zarówno z krajami rozwiniętymi, jak i rozwijającymi się, z odbiorcami energii, jak i jej producentami. Unia Europejska opracuje skuteczne mechanizmy solidarnościowe, aby móc sobie radzić z wszelkimi kryzysami w zakresie dostaw energii oraz będzie aktywnie rozwijać wspólną zewnętrzną politykę energetyczną umożliwiającą w coraz większym stopniu wypracowywanie wspólnego stanowiska z krajami trzecimi. Będzie także podejmować wysiłki na rzecz ustanowienia prawdziwych partnerstw energetycznych opartych na zasadzie przejrzystości, przewidywalności i wzajemności.

Uwzględniając wyniki procesu konsultacji w sprawie swojej zielonej księgi opublikowanej w 2006 r., Komisja poczyniła już pewne postępy na drodze do bardziej spójnej zewnętrznej polityki energetycznej, czego dowodem jest stworzenie sieci koordynatorów ds. bezpieczeństwa energetycznego. Komisja proponuje cały szereg konkretnych działań mających wzmocnić porozumienia międzynarodowe, w tym Traktat Karty Energetycznej, strategię w zakresie zmian klimatu będącą wynikiem postanowień z Kioto, a także objąć systemem handlu uprawnieniami do emisji partnerów globalnych oraz doprowadzić do dalszego rozszerzenia zakresu umów dwustronnych z krajami trzecimi, tak aby kwestie energetyczne stały się integralną częścią stosunków zewnętrznych UE, zwłaszcza zaś europejskiej polityki sąsiedztwa. Nowe ważne inicjatywy proponowane przez Komisję dotyczą budowania szeroko zakrojonego partnerstwa pomiędzy Afryką i Europą, a także osiągnięcia porozumienia międzynarodowego w sprawie wydajności energetycznej.

Należy pilnie podjąć konkretne działania. Badania sektorowe, przegląd strategiczny oraz plan działań stanowią razem podstawę proponowanej nowej europejskiej polityki energetycznej. Proces ten ma doprowadzić do przekształcenia zasad w konkretne wnioski legislacyjne. Komisja zabiegać będzie o wsparcie dla swoich propozycji w zakresie energii i zmian klimatu podczas wiosennego posiedzenia Rady Europejskiej, a w następstwie przeprowadzonych tam rozmów przedłoży wnioski legislacyjne.

Wszystkie dokumenty dostępne są na następujących stronach internetowych:

http://europa.eu/press_room/presspacks/energy/index_en.htm

http://europa.eu/press_room/presspacks/energy/index_de.htm

http://europa.eu/press_room/presspacks/energy/index_fr.htm